

GYS

2025

Çıkış
Soruların
paralelinde özgün
sorulara yer
verilmiştir.

TÜM KAMU KURUMLARI için

MÜLAKAT

SORU - CEVAP

DATA
YAYINLARI

TÜM KURUMLAR GÖREV YÜKSELME SINAVI

ÖN SÖZ

MÜLAKAT GYS SORU BANKASI

EDİTÖR

Komisyon

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.

ISBN / Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-605-9456-16-6 / 08.02.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58

Değerli Mülakat Sınavı Adayları:

Gerek devlet kurum ve kuruluşları gerek özel kurum ve kuruluşlar son dönemlerde mülakat sınavlarına çok önem vermeye başlamışlardır. Kurumlar mülakat sınavları ile çalışacakları personeli yakından tanımak istemektedirler. Genellikle yazılı sınavların sonunda başarılı olan adaylar arasından daha kalifiye personeli seçmek için mülakat sınavları yapılmaktadır. Yaklaşık 20-30 dakika süren mülakat sınavlarında adayın kendisini doğru tanıtmayı ve karşısındakinde olumlu intiba uyandırması başvuru görevi elde etmek için çok önem arz etmektedir.

Data Yayınları olarak tüm kamu ve özel mülakat sınavlarını kapsayacak şekilde hazırlamış olduğumuz bu mülakat hazırlık kitabımızın sizlere çok faydalı olacağı düşüncesindeyiz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 BİR KONUYU KAVRAMA VE İFADE YETENEĞİ	5
MÜLAKAT ÖNCESİ DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	5
MÜLAKAT ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	6
MÜLAKAT SONUNDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	7
MUHAKEME GÜCÜ VE KAVRAYIŞ DÜZEYİ İLE ANALİTİK DÜŞÜNME VE ANALİZ YAPABİLME KABİLİYETİ	7
İLETİŞİM BECERİLERİ, ÖZ GÜVENİ VE İKNA KABİLİYETİ	8
İLETİŞİM BECERİLERİ	8
ÖZ GÜVEN VE İKNA KABİLİYETİ	9
BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK GELİŞMELERE AÇIKLIĞI	11
TEMSİL KABİLİYETİ VE LİYAKAT DÜZEYİ	10
ÜNİTE 2 GENEL KÜLTÜR VE GÜNCEL BİLGİLER	12
TESTLER	
ÜNİTE 3 GENEL MEVZUAT	78
ÜNİTE 4 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	160
ÜNİTE 5 TÜRKÇE	170
ÜNİTE 6 HALKLA İLİŞKİLER	187
ÜNİTE 7 YÖNETİMDE ETİK	195
ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ	198

BİR KONUYU KAVRAMA VE İFADE YETENEĞİ

1. ÜNİTE

MÜLAKAT ÖNCESİ DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Mülakata girmeden önce yapmamız gereken birinci özellik kendimizi tanıyıp güçlü ve zayıf yönlerimizin farkına varmaktır. Mülakat görüşmelerinde genel olarak ilk soru bu yönde olur. Mülakat görüşmeleri genellikle aşağıda verilen sorular gibidir.

- ⊗ Kendinizi kısaca tanıtır?
- ⊗ Neden bu mesleği seçiyorsun?
- ⊗ Bu meslekle ilgili güçlü olduğunuzu düşündüğünüz yönleriniz nelerdir?
- ⊗ Bu meslekle ilgili zayıf olduğunuzu düşündüğünüz yönleriniz nelerdir?
- ⊗ Bu meslekle ilgili ileriye dönük hedefleriniz nelerdir?
- ⊗ Bu mesleği seçerken yönlendirildin mi?
- ⊗ Bu göreve atanırsan bu meslek camiasına ne tür katkı sağlayacaksın?
- ⊗ Bu meslekle ilgili tecrübelerin nelerdir?
- ⊗ Bu kadroya atanmada birinci amacın nedir?
- ⊗ Nerelisin?
- ⊗ Memleketinin ismi nereden geliyor?
- ⊗ Profesyonel hayattaki amaç ve hedefin nedir?
- ⊗ Profesyonel niteliklerin nelerdir?
- ⊗ Kurum için yararlı olabilecek niteliklerin nelerdir?
- ⊗ Mesleğin gerektirdiği teknolojik araçları kullanabiliyor musun?

Yukarıdaki sorulardan da anlaşılacağı gibi mülakat komisyonu ilk önce sizin kendinizi ne kadar tanıyıp tanımadığınızı konusunda bilgi almak isteyecektir. Kendinizle ilgili sorulan sorulara kararlı ve bilinçli bir şekilde cevap vermeniz mülakat esnasında size avantaj sağlayacaktır.

2. Kendinizle ilgili CV (özgeçmiş formu) hazırlamayı unutmayın. Bu belge hazırlanırken çok uzun olmasına dikkat edilmelidir. Genellikle bir sayfa olarak hazırlanması tavsiye edilmektedir. Kendinizi akademik, liyakat ve beceri olarak ifade edebileceğiniz en iyi materyal hiç kuşkusuz CV (öz geçmiş) formudur. Bu formlara mesleğinize, kariyerinize, liyakatinize ve eğitiminize dair bilgilerinizi eklemeyi unutmayın.

Mülakat öncesinde bu tarz bir çalışma komisyon üyelerinde olumlu bir algı oluşmasına yardımcı olacaktır.

3. Kılık kıyafet ve dış görünüş ilk izlenim adına önemlidir ve komisyon üyelerini önemseydiğinizi, işinize değer verdiğinizi gösterir. Aynı zamanda kıyafetinizdeki renk seçimi, uyum ve temizlik kendinize güveninizi artırır ve mesleğe uygunluğunuzu yansıtır. Bu sebeplerden dolayı kılık kıyafetinize özen gösterin. Adayların çoğunluğu kılık kıyafet özensizliğinden dolayı mülakattan düşük puan almaktadır. Mülakata giderken kılık kıyafete önem vermeme ne kadar olumsuz etki yapıyorsa çok aşırı özen gösterme de olumsuz etki yapmaktadır. Mülakatta sadece iş görüşmesine önem verdiğinizi gösterecek şekilde giyinmeniz yeterlidir.

MÜLAKATTA KADINLARIN KILIK KIYAFET YÖNÜNDEN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR

- ⊗ Kadınlar koyu lacivert, fûme veya siyah tonlarında pantolon-çeket veya etek-çeket giyebilir. Bunun dışında uygun bir şekilde elbise veya etek tercih edilebilir.
- ⊗ Kadınlar mülakat günü saçlarını abartıdan uzak yapmalıdır.
- ⊗ Dikkat dağıtıcı kıyafetlerden kaçınılmalıdır.
- ⊗ Yırtmaçlı, dekolte, fazla renkli ve desenli kıyafetler tercih edilmemelidir.
- ⊗ Günlük kullanmadığınız ve aşırılık göstergesi olan takılar takılmamalıdır.
- ⊗ Kesinlikle sade veya aşırıya kaçmayan bir makyaj tercih edilmelidir.

MÜLAKATTA ERKEKLERİN KILIK KIYAFET YÖNÜNDEN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR

- ⊗ Erkekler koyu renk takım elbise (mümkünse lacivert), beyaz veya açık mavi bir gömlek giyebilir. Lacivert veya takım elbisenin tonuna uygun kravat takabilirler.
- ⊗ Mümkünse rugan, klasik bir siyah ayakkabı veya kıyafete uygun bir ayakkabı tercih edilmelidir.
- ⊗ Erkekler saçlarını kısa kesmeli ve abartıya kaçmayacak şekilde taramalıdır. Mutlaka sakal traşı olunmalıdır.
- ⊗ Erkekler de kolye, küpe gibi aksesuarlar takmamaya dikkat etmelidir.
- ⊗ Mülakatın nerede, ne zaman ve kaç kişilik komisyon üyesi tarafından yapılacağı hakkında bilgi edinin. Daha önce mülakata girenlerden mülakat ortamı hakkında

GENEL KÜLTÜR, GÜNCEL KONULAR

2. ÜNİTE

2024 YILI GELİŞMELERİ

- Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) kurduğu Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu 34 harften oluşan Ortak Türk Alfabesini kabul etti.
- NATO'ya 2023 yılında Finlandiya, 2024 yılında İsveç üye olmuştur.
- UNESCO 2024 yılını Dîvanu Lugâti't Türk, Ali Kuşçu, Fuat Sezgin ve Mahtumkulu Firaki Yılı ilan etmiştir.
- 2024 Avrupa Gençlik başkenti Belçika'nın Gent şehri olarak seçilmiştir.
- 2024 yılı Avrupa Kültür Başkentleri; Estonya / Tartu, Avusturya / Bad Ischi, Norveç / Bodo şehirleri seçilmiştir.
- UNESCO Dünya miras listesinde yer alan Karabük'ün Safranbolu ilçesi ile Kastamonu'nun Daday ilçesine "Sakin Şehir" ünvanı verildi.
- Birleşmiş Milletler 2024 yılını Uluslararası Deve Yılı olarak ilan etmiştir.
- 2024 yılı Dünya Spor Başkenti seçilen yer Bulgaristan'ın Sofya şehri olmuştur.
- 2024 Dünya Kitap Başkenti UNESCO tarafından Fransa'nın Strasbourg kenti seçilmiştir.
- TÜRKSOY, Daimi Konseyinde yapılan toplantısında aldığı karar neticesinde 2024 Türk Dünyası Kültür Başkenti Türkmenistan'ın tarihi Anev şehri seçilmiştir.
- Avrupa Komisyonu tarafından yapılan toplantıda 2024 yılı Yeşil Avrupa başkenti seçilen yer İspanya'nın Valencia adlı şehri olmuştur.
- İslam İşbirliği Teşkilatı, Özbekistan'ın Hiva şehrini 2024 yılının turizm kenti olarak ilan etmiştir. 2023 yılının turizm kenti ise Şanlıurfa'ydı.
- İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (ISESCO) tarafından 2024 İslam Dünyası Kültür Başkenti ilan edilen şehir Azerbaycan'ın Şuşa şehri olmuştur.
- 2024-2028 yılları arasında ülkemizde 12. Kalkınma Planı uygulanacaktır.
- ABD'li nöroteknoloji şirketi Neuralink'in kurucusu Elon Musk, 30 Ocak'ta, ilk kez bir insana beyin çipinin yerleştirildiğini açıkladı.

- Uluslararası Uzay İstasyonuna çıkan Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı Dünya'ya döndü. Bu özel uzay uçuşunun ismi "Axiom Mission 3 (Ax-3)"tür.
- Türkiye'nin ikinci astronotu Tuva Cihangir Ataseven 8 Haziran 2024 tarihinde uzaya gitti.
- 17 Şubat'ta Milli Uçak Gemisi konsept tasarım aşaması başladı.
- 21 Şubat'ta Milli Muharip Uçak ilk uçuşunu gerçekleştirdi.
- 9 Mart'ta TEI'nin geliştirdiği Türkiye'nin ilk milli turbofan uçak motoru TF6000 ilk kez çalıştırıldı.
- 20-21 Mart'ta Dünya Takımlar Yürüyüş Şampiyonası Antalya'da düzenledi.
- 31 Mart'ta yerel seçimler gerçekleştirildi.
- 14 Nisan'da Fenerbahçe kadın basketbol takımı üst üste 2. kez EuroLeague Kadınlar şampiyonu oldu.
- 21 Nisan'da 2023-24 Sultanlar Ligi şampiyonu Fenerbahçe Opet oldu.
- 5 Mayıs'ta 2023-24 Kadınlar Süper Ligi şampiyonu Galatasaray oldu.
- 6 Mayıs'ta Milli Muharip Uçak ikinci test uçuşunu yaptı.
- 23 Mayıs'ta 2023-24 Türkiye Kupası şampiyonu Beşiktaş oldu.
- 26 Mayıs'ta Galatasaray, 2023-24 Süper Lig şampiyonu oldu.
- 29 Mayıs'ta Yunanistan'ın Atina şehrindeki Ayasofya Stadyumu'nda oynanan organizasyonun 3. finalini Olimpiakos kazanmıştır.
- 8 Haziran'da Avrupa Ampute Futbol Şampiyonası finalinde İspanya'yı 3-0 yenen Türkiye 3. kez Avrupa şampiyonu oldu.
- 21 Haziran'da 2024 FIVB Kadınlar Voleybol Milletler Ligi çeyrek finalinde Polonya'ya 3-2 yenilen Türkiye, FIVB Kadınlar Voleybol Milletler Ligi tarihinde ilk kez yarı finalden önce elendi.
- 9 Temmuz'da Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu Türksat 6A SpaceX iş birliğiyle uzaya gönderildi.
- 3 Ağustos'ta Süper Kupa finalinde Galatasaray'ı 5-0 yenen Beşiktaş şampiyon oldu.

- ⊙ Barış alanında; Nihon Hidankyo
- ⊙ Ekonomi alanında; Simon Johnson, James A. Robinson ve Daron Acemoğlu'na verilmiştir.

2024 YAZ OLİMPİYATLARI'NDA TÜRKİYE'NİN BAŞARISI

GÜMÜŞ MADALYA

- ⊙ Şevval İlayda Tarhan ve Yusuf Dikeç (Atıcılık)
- ⊙ Hatice Akbaş (Boks)
- ⊙ Buse Naz Çakıroğlu (Boks)

BRONZ MADALYA

- ⊙ Mete Gazoz, Ulaş Berkim Tümer ve Abdullah Yıldırım (Okçuluk)
- ⊙ Buse Tosun Çavuşoğlu (Güreş)
- ⊙ Esra Yıldız Kahraman (Boks)
- ⊙ Taha Akgül (Güreş)
- ⊙ Nafia Kuş (Tekvando)

2025 YILI GELİŞMELERİ

- ⊙ AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı 2024 Temmuz ayından beri yapan Macaristan, görevini 1 Ocak 2025 itibarıyla altı aylığına Polonya'ya teslim edecek. Polonya da 1 Temmuz 2025'te başkanlık görevini Danimarka'ya teslim edecek.
- ⊙ 1 Ocak'ta Bulgaristan ve Romanya Schengen Bölgesine dahil oldu.
- ⊙ 2 Ocak'ta Ferdi Tayfur vefat etti.
- ⊙ 5 Ocak'ta 82.si düzenlenen Altın Küre Ödülleri Beverly Hills'te sahiplerini buldu.
- ⊙ 6 Ocak'ta Endonezya, BRICS'e katılan onuncu ülke oldu.
- ⊙ 7 Ocak'ta ABD'nin Kaliforniya eyaletinde büyük bir orman yangını oldu.
- ⊙ 8 Ocak'ta Türk edebiyatının önemli isimlerinden, yazar, senarist, eleştirmen Selim İleri; 75 yaşında hayatını kaybetti.
- ⊙ İki kuyruklu yıldız çıplak gözle veya dürbünle görülebilir olacak. Bunlardan biri 13 Ocak 2025'te Dünya'ya en yakın geçişini gerçekleştiren C/2024 G3 (ATLAS), diğeri ise Kasım 2025'te gözlemlenebilecek olan 210P/Christensen.
- ⊙ 21 Ocak'ta Bolu Grand Kartal Otel yangınında 78 kişi öldü. 1 günlük milli yas ilan edildi.
- ⊙ 20-24 Ocak'ta İsviçre'nin Davos kentinde Dünya Ekonomik Forumu (WEF) gerçekleştirildi.
- ⊙ 3 Şubat'ta 67. Grammy Ödülleri ABD'nin Los Angeles eyaletinde verildi.
- ⊙ 13-14 Şubat'ta Fransa'da Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üye ülkelerinin Bakanlar Toplantısı gerçekleştirildi.
- ⊙ 20-21 Şubat'ta Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) 24. Kış Toplantısı Avusturya'nın Viyana şehrinde gerçekleştirildi.
- ⊙ 97'ncisi 2 Mart 2025'te ABD'nin Los Angeles eyaletinde Dolby Theatre'da düzenlenecek olan Oscar Ödülleri töreninin sunuculuğunu ünlü talk şov sunucusu Conan O'Brien üstlenecek.
- ⊙ 8-15 Mart'ta 2025 Özel Olimpiyatlar Dünya Kış Oyunları İtalya'nın Torino kentinde gerçekleştirilecek.
- ⊙ 10 Mart'ta 57. SİYAD Türkiye Sineması Ödülleri töreni düzenlenecek.
- ⊙ 14 Mart ve 7 Eylül'de tam bir Ay tutulmasının gerçekleşmesi bekleniyor. Her iki tutulma da Doğu Afrika, Asya ve Avustralya'nın üzerinden tamamen görülebilecek.
- ⊙ 29 Mart ve 21 Eylül'de kısmi Güneş tutulması yaşanacak. Bu parçalı tutulma, ABD'nin kuzeydoğusu, Kanada'nın doğusu, Grönland, Avrupa, Kuzeybatı Afrika ve Rusya'nın kuzeybatı kesimlerinden görülebilecek.
- ⊙ 11-22 Nisan 2025'te 44. İstanbul Film Festivali yapılacaktır.
- ⊙ 1-4 Mayıs'ta KKTC Ercan Havalimanı'nda 2025 Teknofest düzenlenecek.
- ⊙ 13-24 Mayıs'ta Fransada Cannes Film Festivali düzenlenecek.
- ⊙ 21 Mayıs'ta 2025 UEFA Avrupa Ligi finali, İspanya'nın Bilbao şehrindeki San Mamés Stadyumunda oynanacak. Bu, organizasyonun 54. finalidir. Avrupa Ligi ismiyle ise oynanan 16. final maçıdır.
- ⊙ 28 Mayıs'ta Polonya'nın Wrocław şehrindeki Wrocław Şehir Stadyumunda UEFA Avrupa Konferans Ligi 4. finali oynanacak.
- ⊙ 31 Mayıs'ta UEFA Şampiyonlar Ligi finali Almanya'nın Münih şehrindeki Allianz Arenada oynanacak.
- ⊙ 15 Haziran-13 Temmuz tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nde 2025 FIFA Kulüpler Dünya Kupası oynanacak.
- ⊙ İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 51. Dışişleri Bakanlar Konseyi Toplantısı 20-21 Haziran 2025 tarihlerinde İstanbul'da yapılacaktır.
- ⊙ 24-25 Haziran'da Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) zirvesi Lahey'de düzenlenecek.
- ⊙ Haziran ayında 2025 G7 Zirvesi Kanada'da gerçekleştirilecek. Dünyanın en gelişmiş yedi ekonomisinin

TEST 4

TÜRKİYE VE DÜNYA İLE İLGİLİ GENEL, KÜLTÜREL VE GÜNCEL SOSYOEKONOMİK KONULAR

1. Nesli tükenme ile karşı karşıya olan kelaynak kuşlarının ülkemizde bulunduğu ilçe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divriği
- B) Birecik
- C) Başkale
- D) Maden
- E) Midyat

2. "Gençliğimiz, Mahşer, Sözde Kızlar, Bir Tereddüdün Romanı, Matmazel Noralya'nın Koltuğu" gibi eserlerin sahibi olan yazarımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Sefa
- B) Melih Cevdet Anday
- C) Sait Faik Abasıyanık
- D) Halit Ziya Uşaklıgil
- E) Yusuf Akçura

3. Dünyanın en büyük ada ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Japonya
- B) İngiltere
- C) Avustralya
- D) Endonezya
- E) Finlandiya

4. Türkiye'nin en çok il kapsayan bölgesel kalkınma projesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) GAP
- B) DAP
- C) DOKAP
- D) ZBK
- E) Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi

5. Türkiye'de kurulan ilk milli park aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Munzur Vadisi Milli Parkı
- B) Yozgat Çamlığı Milli Parkı
- C) Beyşehir Gölü Milli Parkı
- D) Kuş Cenneti Milli Parkı
- E) Uludağ Milli Parkı

6. Dünya üzerindeki en büyük okyanus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atlas Okyanusu
- B) Pasifik Okyanusu
- C) Hint Okyanusu
- D) Arktik Okyanusu
- E) Antartika Okyanusu

7. Orta Doğu'nun enerji yataklarına bir alternatif olarak gösterilen Hazar Havzası, petrol ve doğal gaz rezervleri bakımından oldukça zengindir. Bu havzada üretilen petrol ve doğal gazın önemli bir kısmı boru hatları ile dünyanın başka bölgelerine aktarılmaktadır.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen ülkelerin tümü bu havzada yer almaktadır?

- A) Azerbaycan - Kazakistan - Türkmenistan
- B) Kazakistan - Özbekistan - Azerbaycan
- C) Türkmenistan - Gürcistan - Azerbaycan
- D) Rusya - Kırgızistan - Kazakistan
- E) İran - Azerbaycan - Tacikistan

8. Ordusu olmayan tek NATO ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa
- B) İzlanda
- C) Hollanda
- D) İtalya
- E) Belçika

BİR KONUYU KAVRAMA VE İFADE YETENEĞİ

3. ÜNİTE

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

Soru 1: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu kimler hakkında uygulanır?

Madde 1 –

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır. Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Soru 2: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun amacı nedir?

Madde 2 –

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler. Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Soru 3: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ilkelereinden “Sınıflandırma” ilkesini açıklayınız?

Sınıflandırma: Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Soru 4: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ilkelereinden “Kariyer” ilkesini açıklayınız?

Kariyer: Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Soru 5: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ilkelereinden “Liyakat” ilkesini açıklayınız?

Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarının güvenliğe sahip kılmasıdır.

Soru 6: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kamu hizmetleri kimlerin eli ile gördürülür?

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

Soru 7: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre “Sadakat” nedir?

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar. Devlet memurları bu hususu “Asli Devlet Memurluğuna” atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak “Yemin Belgesi”ni imzalayarak göreve başlarlar.

Soru 8: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre “Tarafsızlık ve devlete bağlılık” nedir?

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar. Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler.

- ⊗ Kişi hürriyeti ve güvenliği
- ⊗ Özel hayatın gizliliği
- ⊗ Konut dokunulmazlığı
- ⊗ Haberleşme hürriyeti
- ⊗ Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- ⊗ Din ve vicdan hürriyeti
- ⊗ Düşünce ve kanaat hürriyeti
- ⊗ Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
- ⊗ Bilim ve sanat hürriyeti
- ⊗ Basın hürriyeti
- ⊗ Süreli ve süresiz yayın hakkı
- ⊗ Basın araçlarının korunması
- ⊗ Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı
- ⊗ Düzeltme ve cevap hakkı
- ⊗ Dernek kurma hürriyeti
- ⊗ Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı
- ⊗ Mülkiyet hakkı
- ⊗ Hak arama hürriyeti
- ⊗ Kanuni hakim güvencesi
- ⊗ Suç ve cezalara ilişkin esaslar
- ⊗ İspat hakkı
- ⊗ Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Siyasi Haklar Ve Ödevler

- ⊗ Türk vatandaşlığı
- ⊗ Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı
- ⊗ Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma
- ⊗ Siyasi partilerin uyacakları esaslar
- ⊗ Hizmete girme
- ⊗ Mal bildirimi
- ⊗ Vatan hizmeti
- ⊗ Vergi ödevi
- ⊗ Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

1982 ANAYASASI (YASAMA)

YASAMAYA İLİŞKİN GENEL ESASLAR

- ⊗ Türkiye Büyük Millet Meclisi 600 milletvekilinden oluşur.

- ⊗ Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 5 yılda bir aynı gün yapılır.
- ⊗ TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis bir yasama yılında **en çok 3 ay** tatil yapabilir.
- ⊗ Siyasi parti grupları **en az yirmi üyeden** meydana gelir.
- ⊗ TBMM üye tamsayısının **en az** üçte biri ile (200 MV) toplanır.
- ⊗ TBMM kural olarak toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından eksik olamaz.
- ⊗ Cumhurbaşkanı TBMM tarafından kabul edilen kanunları **15 gün** içinde yayımlar.
- ⊗ Bütçe kanunu mali yılbaşından **75 gün** önce TBMM'ye sunulur.
- ⊗ TBMM üyeleri seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün milleti temsil ederler.
- ⊗ Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarını kendi yaptığı iç tüzük hükümlerine göre yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN GÖREV VE YETKİLERİ

- ⊗ Kanun koymak, değiştirmek, kaldırmak
- ⊗ Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek
- ⊗ Para basılmasına karar vermek
- ⊗ Savaş ilanına karar vermek
- ⊗ Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak
- ⊗ TBMM üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar vermek
- ⊗ Anayasa'da öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek
- ⊗ Meclis iç tüzüğü hazırlamak ve değiştirmek,
- ⊗ Sayıştay başkan ve üyelerini seçmek
- ⊗ Anayasa Mahkemesi'nin **üç üyesini** seçmek
- ⊗ Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun **yedi üyesini** seçmek
- ⊗ Kamu Başdenetçisini seçmek

MİLLETVEKİLİ SEÇİLME YETERLİLİĞİ

- ⊗ 18 yaşını doldurmak.
- ⊗ En az ilkokul mezunu olmak.
- ⊗ Kısıtlı olmamak.

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

4. ÜNİTE

Soru 1: Mustafa Kemal'in okuduğu okullar hangileridir?

- a) Mahalle Mektebi-Şemsi Efendi Okulu
- b) Selanik Askeri Rüştiyesi
- c) Manastır Askeri İdadisi
- d) İstanbul Harp Okulu
- e) İstanbul Harp Akademisi

Soru 2: Mustafa Kemal Şam'da arkadaşlarıyla beraber hangi cemiyeti kurmuştur?

Mustafa Kemal askerlik hayatına **1905 yılında** kurmay yüzbaşı rütbesiyle atandığı Şam kentindeki Beşinci Ordu'ya bağlı 30. Süvari Alayı'nda başlamıştır. Burada arkadaşlarıyla birlikte Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Soru 3: Trablusgarp Savaşı ne zaman ve kimler arasında yapılmıştır?

1911-1912 yılları arasında İtalya Krallığı ile Osmanlı Devleti arasında yaşanan savaştır. İtalya Krallığı bu savaşı Avrupalı devletlerin yardımı ve Balkan Savaşları'nın çıkması sayesinde kazanmıştır. Trablusgarp Savaşı'ndan sonra Uşi Antlaşması 18 Ekim **1912 yılında** İtalya Krallığı ve Osmanlı Devleti arasında imzalanmıştır.

Soru 4: Trablusgarp Savaşı'nın Mustafa Kemal Atatürk'ün askerlik hayatındaki önemi nedir?

İtalya'nın Trablusgarp'ın ham madde (fosfat) açısından zengin kaynaklarını ele geçirmek için izlediği sömürgecilik politikası sonucunda işgal edilen Trablusgarp'ı savunmak amacıyla Mustafa Kemal, Enver Paşa, Rauf Orbay gibi subaylar halkı teşkilatlandırarak İtalyanlara karşı örgütlediler. Trablusgarp Savaşı, Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyiminde elde ettiği başarılarıdır. Sömürgeciliğe karşı **ilk defa** Derne ve Tobruk'ta önemli başarılar elde etmiştir. Bu savaş Mustafa Kemal'in halk arasında tanınmasının başlangıcıdır.

Soru 5: Çanakkale Savaşı'nın Mustafa Kemal Atatürk'ün askerlik hayatındaki önemi nedir?

Mustafa Kemal'in Milli Mücadele'nin liderliğine yükselmesinde en önemli siyasi olaylardandır. Çanakkale Boğazı'nı geçemeyen İngiliz ve Fransız ordularının başlattığı kara savaşlarını da durdurarak önemli başarılar elde etmiştir. 6-7 Ağustos'ta Arıburnu, 9-10 Ağustos'ta Anafartalar, 17 Ağustos'ta Kireçtepe zaferleri ile dönemin en güçlü ordularını yenmesi, Türk milleti tarafından tanınmasında ve Milli Mücadele'nin lideri olarak kabul edilmesinde etkili olmuştur.

Soru 6: I. Dünya Savaşı'nın genel nedenleri nelerdir?

- a) Bloklaşma
- b) Sömürgecilik
- c) Ham madde ve pazar arayışı
- d) Silahlanma yarışı
- e) Milliyetçilik akımları

Soru 7: I. Dünya Savaşı'nın özel nedenleri nelerdir?

- a) Almanya ve İtalya'nın siyasal birliklerini tamamlaması
- b) Fransa'daki Alsas - Loren kömür havzası
- c) Rusya'nın Panславizm sorunu
- d) Sıcak denizlere ulaşma
- e) Balkanlara hakim olma çabası

Soru 8: Birinci Dünya Savaşı hangi olayla başlamıştır?

Birinci Dünya Savaşı Sırbistan'ı ziyaret eden Avusturya -Macaristan veliahtı Ferdinand'ın Sırp milliyetçisi Gavrilo Princip tarafından öldürülmesi ile başlamıştır.

Soru 1: Sözcükte Gerçek Anlam Ve Yan Anlam Nedir? Açıklayınız.

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir. Bunlar, temel anlam ve yan anlamdır.

1-Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza gelen ilk anlamıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır. En eski ve yaygın anlam olarak da bilinir.

- ☉ Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.

(Karada insanların ve hayvanların geçmesi için açılan veya kendi kendine oluşmuş, yürümeye uygun yer)

- ☉ Sıcaktan, bırakın yürümeyi, konuşacak halimiz bile kalmamıştı. (Havadaki yüksek ısı)
- ☉ Bardaktaki suyu niye döktün? (Boşaltmak)

NOT

Bir sözcüğün tek başına taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.

- ☉ Martinın kanatları ıslaktı.
- ☉ Kör babasına, uzun yıllar baktı.
- ☉ Gençler sahilde ateş yakmışlar.

Yukarıdaki cümlelerde geçen “kanat”, “kör” ve “ateş” sözcükleri tek başına taşıdıkları anlamları ile kullanılmıştır. Bu sebepten dolayı, bunlar temel anlamlı sözcüklerdir.

2. Yan Anlam

Sözcüklerin temel anlamlarıyla ilgilerini devam ettirerek kazanmış olduğu ikincil anlamlardır. Bir sözcüğün birden fazla yan anlamı olabilir.

- ☉ Uzun uzun çevresindeki insanlara baktı. Bu cümlede “bakmak” sözcüğü temel anlamda kullanılmıştır.
- ☉ Her yere baktım fakat onu bulamadım. Cümlesinde “bakmak” sözcüğü yan anlam değeri kazanarak “aramak” anlamında kullanılmıştır.
- ☉ Çocuğun gözleri artık görmüyordu. Cümlesindeki “göz” sözcüğü temel anlamda kullanılmıştır.
- ☉ Dolabın gözlerine tek tek baktı. Cümlesindeki “göz” sözcüğü ise bölme bölme, sıra sıra oluşturma açısından

“çekmece” anlamında kullanılmış ve yan anlam kazanmıştır.

Bir sözcüğün temel anlamı ve yan anlamı gerçek anlam kapsamındadır. Yan anlam temel anlama dayalı olarak ortaya çıkar. Yani yan anlam kazanan sözcüğün her zaman temel anlamla bağlantısı vardır. Bu bağlantı biçim ya da görev bakımından olabilir.

Soru 2: Terim Anlam Nedir? Açıklayınız.

TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler genellikle gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar. Terimler kesin anlamlı sözcüklerdir. Bu sözcükler herkes için aynı anlamı ifade eder. Terimler, ait oldukları alanda kullanılır. Her alanın kendine özgü terimleri vardır. Edebiyat alanında kullanılan nazım, hece, ölçü; fizik alanında kullanılan atom, ışın, dalga vb. Birer terimdir.

- a) Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- b) Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- c) Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- d) Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- e) Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi). Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Soru 3: Mecaz (Değişmece) Anlam Nedir? Açıklayınız.

Çok anlamlı bir sözcüğün temel ve yan anlamından tamamen sıyrılarak kazandığı yeni anlamına mecaz anlam denir.

NOT:

Hiçbir sözcük cümle içinde kullanılmadan mecaz anlam kazanamaz.

Mecaz Anlamlı Sözcük;

1. Gerçek anlamını yitirir.

Soru 61: Noktalama işaretlerinden tırnak işareti kullanımını kısaca örnekleyerek açıklayınız.

Tırnak İşareti ("")

1. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır:
- ⊗ Türk Dil Kurumu binasının yan cephesinde Atatürk'ün "Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir." sözü yazılıdır. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin ön cephesinde Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." vecizesi yer almaktadır. Ulu önderin "Ne mutlu Türk'üm diyene!" sözü her Türk'ü duygulandırır.
- ⊗ Bakınız, şair vatani ne güzel tarif ediyor:
"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.
Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

UYARI: Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır:

- ⊗ "İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur!" diyorlar. (Yahya Kemal Beyatlı)
2. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır:
- ⊗ Yeni bir "barış taarruzu" başladı.
3. Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır:
- ⊗ Bugün öğrenciler "Kendi Gök Kubbemiz" adlı şiiri incelediler.
- ⊗ "Yazım Kuralları" bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.

UYARI: Cümle içerisinde özel olarak belirtilmek istenen sözler, kitap ve dergi adları ve başlıkları tırnak içine alınmaksızın eğik yazıyla dizilerek de gösterilebilir:

- ⊗ Höyük sözü Anadolu'da *tepe* olarak geçer.
- ⊗ Cahit Sıtkı'nın *Şairin Ölümü* şiirini Yahya Kemal çok sevmiştir. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

UYARI: Tırnak içine alınan sözlerden sonra gelen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılmaz: *Elif Şafak'ın "Bit Palas"ını okudunuz mu?*

4. Bilimsel çalışmalarda künye verilirken makale adları tırnak içinde yazılır.

Tek Tırnak İşareti (' ') Tırnak içinde verilen cümlelerin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü, ibareyi belirtmek için kullanılır:

- ⊗ Edebiyat öğretmeni "Şiirler içinde 'Han Duvarları' gibisi var mı?" dedi ve Faruk Nafiz'in bu güzel şiirini okumaya başladı.
- ⊗ "Atatürk henüz 'Gazi Mustafa Kemal Paşa' idi. Benden ona dair bir kitap için ön söz istemişlerdi." (Fahri Rıfki Atay)

Soru 62: Noktalama işaretlerinden denden işareti kullanımını kısaca örnekleyerek açıklayınız.

Denden İşareti (")

Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında veya bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin, söz gruplarının ve sayıların tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır:

- a) Etken fiil
- b) Edilgen
- c) Dönüşlü fiil
- d) İşteş fiil

Soru 63: Noktalama işaretlerinden yay ayraç kullanımını kısaca örnekleyerek açıklayınız.

Yay Ayraç ( )

1. Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlelerin dışında kalan ek bilgiler için kullanılır. Yay ayraç içinde bulunan ve yargı bildiren anlatımların sonuna uygun noktalama işareti konur:
- ⊗ *Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz.* (Nurullah Ataç)
2. Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır:
- ⊗ Yunus Emre'nin (1240?-1320). ..
- ⊗ İmek fiilinin (ek fiil) geniş zamanı şahıs ekleriyle çekilir.
3. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır:
- ⊗ *İhtiyar – (Yavaş yavaş Kaymakam'a yaklaşıyor.) Ne oluyor beyefendi? Allah rızası için bana da anlatın. ..* (Reşat Nuri Güntekin)
4. Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır:
- ⊗ *Cihanın tarihi, vatani uğrunda senin kadar uğraşan, kanını döken bir millet daha gösteremez. Senin kadar kimse kendi vatanına sahip olmaya hak kazanmamıştır. Bu vatan ya senindir ya kimsenin.* (Ahmet Hikmet Müftüoğlu)
- ⊗ Eşin var, aşının var, baharın var ki beklerdin
- ⊗ *Kıyametler koparmak neydi ey bülbül, nedir derdin?* (Mehmet Akif Ersoy)
- ⊗ *Bir isim kökü, gerektiğinde çeşitli eklerle fiil kökü durumuna getirilebilir* (Zülfikar 1991: 45).
5. Alıntılarda, alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konulan üç nokta, yay ayraç içine alınabilir.

HALKLA İLİŞKİLER

6. ÜNİTE

Soru 1: Halkla İlişkiler Kavramı Nedir? Açıklayınız.

Halkla ilişkiler, kuruluşun çevre ile ilişkilerini, çevrenin kuruluşun amaçları, işlevleri ve örgütsel davranış üzerindeki etkilerini öğrenmesiyle, kuruluşun çevresini etkilemesiyle ilgili anlayış, davranış ve yöntemleri içeren bir kavramdır. Kamu kurum ve kuruluşlarının temel amacı halk yararına çalışmak ve halka hizmet etmektir. Demokratik ülkelerde yetkili organların seçilip göreve gelmesiyle halkın görevi bitmiş olmaz. Kararların alınmasında, uygulanmasında ve bunların denetlenmesinde halkın yardımı ve desteği çok önemli ve gereklidir. Halkla ilişkiler kavramının çeşitli tanımları bulunmaktadır.

Bunlar:

- ⊗ Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir yönetim fonksiyonu, iletişim süreci, kamuoyunu etkileme ve halkla iletişim kurma etkinliğidir.
- ⊗ Tanıtma görevi yapmak, kimlik yaratmak veya örgütle kamu arasında ilişki kurmaktır.
- ⊗ Tanıtma ve tanıtma etkinliğidir.
- ⊗ Yönetileni aydınlatma, yönetimin eylem ve işlemlerini tanıtma, halkın istek ve şikâyetlerini öğrenmedir.
- ⊗ Kamu kesiminde propagandanın dışında kalan tüm çevreyle etkileşimin bütünüdür.
- ⊗ Yönetimin eylem ve işlemlerini halka onaylatmak değil, halkla etkileşerek kendiliğinden onay elde etmektir.
- ⊗ Örgütlerle halk arasında ilişkileri karşılıklı güvene dayalı bir biçimde geliştirmeye yönelik bir tekniktir.
- ⊗ Kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir.
- ⊗ Örgütü çalışanlarına, müşterilerine ve bağlantılı olduğu kişilere sevdirmek sanatıdır.

Soru 2: Halkla İlişkiler Kavramının Dünya’da ve Türkiye’deki Gelişimi Hakkında Bilgi Veriniz.

- ⊗ Halkla ilişkiler uygulamasının ana vatanı Amerika Birleşik Devletleri’dir. Halkla ilişkiler deyimi ilk kez ABD Başkanı Thomas Jefferson’ın 1807 yılında Kongreye gönderdiği mesajda kullanılmıştır.
- ⊗ Halkla ilişkilerin gerçek öncüsü 1900’lü yıllar başında gazeteci Ivy Ledbetter Lee olmuştur.

- ⊗ 1940’dan sonra ABD’den Kanada’ya geçen halkla ilişkiler kavramı daha sonra hızla gelişerek 1950’li yıllarda Fransa, İngiltere, Hollanda ve diğer Avrupa ülkelerine yayılmaya başlamıştır.
- ⊗ Halkla ilişkiler tarihine geçen ilk planlı etkinliği Edward L. Bernays yapmıştır.
- ⊗ 1948 yılında İngiltere’de Halkla İlişkiler Enstitüsü adında bir meslek örgütü kurulmuş, bir benzeri 1950 yılında, Batı Almanya’da 1959 yılında kurulmuştur.
- ⊗ Türkiye’de halkla ilişkiler çalışmaları ilk kez devlet kuruluşlarında kendini göstermiştir. 6 Nisan 1920’de Anadolu Ajansı kurulmuş; tanıtımı Atatürk tarafından yapılmıştır.
- ⊗ 1919’da İrade-i Milliye gazetesi yayınlanmış ve 1920’de Atatürk öncülüğünde Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
- ⊗ Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda, “halkın hizmetlere gönüllü katılma isteğinin teşvik edileceği ve değerlendirileceği, kamu kurumları ile halkın temas ve iş birliğinin gelişmesi ve daha verimli duruma getirilmesinin sağlanacağı” ifade edilmiştir.
- ⊗ Türkiye’de çağdaş anlamda ilk halkla ilişkiler uygulamasını başlatan birim Devlet Planlama Teşkilatı’dır.
- ⊗ Türkiye’de halkla ilişkiler mesleğinin gerçek anlamda uygulandığı ilk birim, 1960 yılında kurulan Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) bünyesindeki “Yayın ve Temsil Şubesi”dir.
- ⊗ Türkiye’nin modern halkla ilişkiler kavramıyla tanışması İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra gerçekleşmiştir. ABD ile yakınlaşmamız sonucunda ilk defa kamu kurumlarında halkla ilişkilerle görevli bölümler oluşturulmuştur. Bunlar, basın bürosu, basın müşavirliği, tanıtma şubesi, enformasyon şubesi gibi farklı adlarla anılmıştır.
- ⊗ 1962 Yılında hazırlanan Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi (MEHTAP) Raporu’nda, “devlet kuruluşlarının her kademesindeki çalışmalarda ve kararların alınmasında, halkla yakın temas sağlanmasının” zorunluluğu dile getirilip, Türk kamu yönetiminde çeşitli kademelerdeki her kurumun, kendi yapısına uygun biçimde halkla ilişkiler ve dinleme teknikleri kurması önerilmiştir.
- ⊗ IPRA- Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği: IPRA, bugün tüm dünyada yüze yakın ülkeden bine yakın Halkla ilişkiler uzmanının üye olduğu Uluslararası Halkla ilişkiler

- ⊗ Tedarikçiler ve hizmet sağlayanlar
- ⊗ Dağıtımıcılar

Soru 24: Halkla İlişkilerde Kullanılan Yazılı ve Basılı Araçlar Nelerdir?

- ⊗ Gazeteler
- ⊗ Dergiler
- ⊗ Broşürler
- ⊗ El Kitapları Kılavuzlar
- ⊗ Bültenler
- ⊗ Yıllıklar
- ⊗ Mektuplar
- ⊗ Afişler (posterler)
- ⊗ Pankartlar
- ⊗ Anketler
- ⊗ El İlanları
- ⊗ Yönlendirici yol göstericiler

Soru 25: Halkla İlişkilerde Kullanılan Yayın ve Görsel İşitsel Araçlar Nelerdir?

- ⊗ Radyo ve Televizyon
- ⊗ Sergiler
- ⊗ Tanıtım Filmleri
- ⊗ Telefonla görüşme
- ⊗ İnternet

Soru 26: Halkla İlişkilerde Kullanılan Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Nelerdir?

- ⊗ Yarışmalar
- ⊗ Geziler
- ⊗ Destek Faaliyetleri
- ⊗ Sponsorluk

Soru 27: Halkla İlişkilerde Kullanılan Eğitim Faaliyetleri Nelerdir?

- ⊗ Hizmet içi kurslar, okuma yazma, yabancı dil, müzik kursları gibi.

Soru 28: Halkla İlişkilerde Kurum İçi İlişkilerin Önemi Nedir? Açıklayınız.

Halkla ilişkilerde, kurum içi ilişkiler büyük önem taşır. Bu bakımdan halkla ilişkilerde başarı sağlanması için halkla ilişkilerde görevli olsun olmasın, bütün personelin kuruluşunun amaçlarını iyi bilmesi ve çalışmaların işbirliği içinde yürütülmesi gerekir. Halkla ilişkilerin temelinde, iyi insan ilişkilerinin ya da iyi insan ilişkileri için tüm personel arasında haberleşme ve bilgi akışının sağlanması gerekir. Haberleşmede personel ile yönetim arasında karşılıklı diyalogun mutlaka bulunması gerekir.

Soru 29: Reklam Nedir?

“İnsanları gönüllü olarak belli bir davranışta bulunmaya ikna etmek, belirli bir düşünceye yönlendirmek, dikkatlerini bir ürüne hizmete, fikir ve kuruluşa çekmeye çalışmak, onunla ilgili bilgi vermek, ona ilişkin görüş ve tutumlarını değiştirmelerini veya belirli bir görüşü ya da tutumu benimsemelerini sağlamak amacıyla oluşturulan; iletişim araçlarından yer ya da süre satın almak yoluyla sergilenen ya da başka biçimlerde çoğaltılıp dağıtılan ve bir ücret karşılığı oluşturulduğu belli olan (diğer bir deyimle parasal destek sağlayan kişi ya da kuruluşların kimliği açık olan) duyuru”dur

Soru 30: Propaganda Nedir?

Çok sayıda insanın düşünce ve davranışlarını etkilemek amacını taşıyan önceden planlanmış bir mesajlar bütünüdür. Propaganda tarafsız bilgi sağlama yerine, en temelde kendi kitlesini etkileyecek bilgiyi sunar. Mesaj doğru olsa da yönlü olabilir ve olayın tümünü dengeli bir şekilde sunmayabilir. Genellikle politikada kullanılır ve hükümetler ve politik partiler tarafından desteklenir.

Soru 31: Lobi Faaliyetleri Nedir?

Lobicilik kamu yönetiminde yasa yapıcı ya da karar verici konumda olan kişileri bilgilendirme ve etkileme çabaları olarak tanımlanabilir

Soru 32: Pazarlama Nedir?

Pazarlama; firmaların hangi malların veya hizmetlerin müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin etmeleri ve satışlar, iletişim ve işletme idaresi geliştirmeleri için stratejileri belirlemeleri sürecidir. Pazarlama süreci, bir bütünleştirilmiş süreç olup bunun vasıtasıyla firmalar

YÖNETİMDE ETİK

7. ÜNİTE

Soru 1: Etik Nedir ? Açıklayınız.

Etik, neyin iyi ve doğru, neyin kötü ve yanlış olduğunu irdeleyen ve soruşturan, kişi hayatının amacının ne olması gerektiği üzerinde duran, ahlaklı ve erdemli bir yaşam tarzının hangi unsurları içinde barındırdığını konu edinen bir felsefe dalı olarak tanımlanabilir.

Etik, diğer bir ifadeyle ahlak felsefesi, özelde “nasıl davranmalı?”, genelde ise “nasıl yaşamalı?” sorularını cevaplayan görüşleri inceleyen ve analiz eden felsefe dalıdır (Stroll ve diğ., 2008: 8).

Kant, etiğin bir zihniyet felsefesi olduğunu söyler. Zihniyetimizin eylemlerimizin ilkelerini oluşturduğunu vurgular. Etiğin, zihniyetin manevi iyiliğinden dolayı insanın yerine getirmeye zorlanabileceği eylemleri gerçekleştirmesini istediğini savunur (Kant, 2007: 91).

Beekun etiği, yanlış ve doğruyu birbirinden ayıran ahlaki ilkelerin bütünü olarak tanımlamıştır. Bu açıdan etik, normatif (kuralları ya da standartları belirleyen) bir alandır. Çünkü etik, bireyin hem yapması gerekeni hem de yapmaması gerekeni ortaya koymaktadır. Etik, kişilerin yapacakları tercihleri ve nasıl davranacaklarını etkileyen ve doğru ya da iyinin ne olduğunu ortaya koymayı hedefleyen bir sanat, hayat tarzı, eylem kuralı ya da ahlak ilkesidir (Dedeoğlu).

Soru 2: Etiğin Amacı Nedir?

Etiğin amacı, bireye toplum içerisinde diğerleriyle birlikte yaşarken iyi temellendirilmiş ahlaki kararları kendi başına verebilecek durumda olmayı ve kendi başına var olabilmeyi öğretmektir.

Dolayısıyla etik;

- a) Ahlaki koşulların anlamlarıyla,
- b) Ahlaki kararların yer aldığı koşullarla ve
- c) Ahlaki ilkelerin açıklanmasıyla ilgilenir.

Soru 3: Etiğin Görevi Nedir?

Etiğin görevi, hangi somut amaçların tek tek iyi, herkes için ulaşılmaya değer amaçlar olduğunu belirlemek değil; **daha çok** ölçütleri belirleyerek bu ölçütlere göre öncelikle hangi amacın iyi bir amaç olarak kabul edilmesinin bağlayıcı olabileceğini göstermektir.

Soru 4: Betimleyici Etik Nedir?

Ahlak alanına bilimsel yaklaşımın uygulanmasının bir sonucu olan Betimleyici Etik, ahlak ve ahlaki eylem bağlamında, olan olgularla ya da olması gereken olgularla ilgilenir. Diğer bir ifadeyle ahlaki inançlarımızla ilgili sosyolojik ya da psikolojik olguları ifade eder. Bu etik anlayışı norm bildirmek ya da kural koymak yerine, sadece insan eylemini gözlemleyerek eylemlerin sonuçlarını betimler.

Soru 5: Normatif Etik Nedir?

Normatif Etik, nasıl eylemde bulunmalı, nasıl yaşamalı ya da nasıl bir insan olmalı? Gibi kimi kıstaslarla ilgilenir. Normatif etikte ahlaki isteklerin ve normların betimlenmesinden çok gerekçelendirilerek temellendirilmesi amaçlanmaktadır. Normatif etik, bu işlevi yerine getirirken “**en üst** iyi” ye göndermede bulunur. Normatif etik insan varlıklarına, neyin doğru ve neyin yanlış, neyin iyi ve neyin kötü olduğuyula, bazı durumlarda, ne yapıp ne yapmamaları gerektiğiyle, hayatta hangi amaçların peşinden gitmeleri, hayatlarını nasıl sürdürmeleri gerektiğiyle ilgili bilgi veren, insanların ahlaki eylemleri için düzenleyici ilkeler getiren etik türüdür.

Soru 6: Meta Etik Nedir?

Meta etik terimi Anglo-Sakson felsefe çevrelerinden ortaya çıkmış bir kavramdır (Özlem, 2004: 142). Bu etik türü, normatif etiğin ortaya koyduğu ahlaki yargılar üzerine konuşur, bu yargılarda adı geçen kavramları ve söz konusu kavramlarla yargıların manalarını, işlevlerini ve birbirleriyle olan ilişkileri inceler. Dolayısıyla, metaetik, ahlaki hayatla ilgili önermeler ileri süren etiğin de bir üst düzeyine çıkarak, onun üzerine bir söylem olmak durumundadır (Cevizci, 2008: 10).

Soru 7: Etik - Ahlak İlişisini Açıklayınız.

Ahlak ve etik birbirinden ayrı kavramlardır. Ama çoğu yazar bu iki kavramı aynı anlamda kullanmış ve çoğunlukla ahlak kavramını kullanmayı tercih etmişlerdir. Etik ile ahlakın aynı anlamda olmamasının sebebi, etiğin ahlak felsefesi; ahlakın ise etiğin araştırma konusu olmasıdır. Ahlak, belirli bir toplumda belirli bir dönemde,

ONLINE DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMU

gysakademi

**Sınırsız Deneme
Sınırsız Soru Çözüm**

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

